

VIKLICKY

Een nacht op het einde van de paasvakantie 3 jaar geleden. Ik legde de laatste hand aan de wanden van de geluidstudio van m'n oom. Het perforeren van gipsplaten met een boormachine. De schroef werkt zich door het karton van de platen heen en bijt zich klem in de blikken rail. Het gipsstof dwarrelt grijzig in het licht van de klemspot naar beneden; het blijft vlekkerig op je handen zitten en op de haartjes van je voorarmen.

De rest zat in Praag. Doordringende wroeging werd met de dag rauwer en ruchtiger. Temeer omdat iedereen die ik tegen kwam ook net in Praag was geweest. "De stad is prachtig." zeiden ze. Het werd een soort là bas.

Als troost kreeg ik een jazzplaat wat de kwaal alleen maar verergerde want het was een pijnlijk goeie plaat. Free en ik was toen misschien net toe aan de ornithology periode van Parker of aan vroege Miles. Ook de klasgenoten luisterden een beetje beduusd naar het ritmische vuurwerk. Triomf, ik had een ontdekking gedaan, maar ik was niet in Praag geweest.

Vooraf de pianist maakte grote indruk. Emil Viklicky. Een paar weken geleden zat ik tegenover hem in jazzcafé Agharta in Praag zelf. In zuiver steenkolenengels kletsen we over muziek, de theorieën van Jànacek, de eerste componist die onweer grafisch optekende voor piano. In si b groot of sol klein dat weten we nog steeds niet. Het is zijn held. 's Avonds vertelt Slavek, die psychiater is en bij wie ik logeer, me dat Jànacek zo ook de doodsstrijd van z'n dochtertje heeft verwerkt.

In feite hebben we elkaar eerst een kwartier zitten aangapen. Wrevelig vroeg ik het dienstertje een paar keer of Viklicky in het café zat. Waarop het lieve ding evenveel keer ontkennend antwoordde. Ted nehraje; vandaag speelt hij niet, maar dat wist ik al. Bij de verkoper in het platenwinkeltje heb ik dan koelbloedig een C.D. van Viklicky gevraagd. Op de foto. Hij stond gewoon naast me; I thought you where late.

Naast hem Shlomi Goldberg, Israel, recent nog met Garry Peacock in de studio. Ze werken samen aan een projekt voor jazzcombo en filharmonisch orkest. "Strings can't swing" zegt hij overtuigend. Je moet ze laten botsen en stuiteren tegen de ritmesektie zodat het is alsof ze swingen."Ik heb eigenlijk dubbele muzikanten nodig, jazz en klassiek tegelijk." Viklicky heeft in het verleden al stukken met groot orkest gespeeld en probeert de Moravische volksmuziek, verleden eeuw genoteerd door Dvorak en Jànacek, vooral Jànacek want die was zelf Moravisch, weer op te snorren en te vernieuwen. Een slavische wijnkultuur met jazz, de emotie grafisch genoteerd, een kreet uit het publiek voor piano, drums en basviool.

Ik neem afscheid want het is al laat geworden. Ik ga nog een hap eten in het avondlijke Praag. Het is beginnen regenen en de kilte is in de straten komen hangen. Voor ik mijn kroeg in de Jilska bereik moet ik nog het Wenceslasplein over. Geblondeerde hoertjes staan in portieken te roken. Alleen de brand van hun sigaret en in dit vuurrode schijnsel een krans van blonde krullen, het tipje van de neus, wimpers met veel maskara, hoge wenkbrauwen. Toeristen slenteren. Ik haat slenteren. Vooral als het regent, dan wordt het te nadrukkelijk flaneren. De neuzen van zwarte Tatra's als satijn glanzend onder de platanen van het Wenceslasplein...

Kor van Istendael